
شهرجا مهلا عهبدسسهلامی

و کورته بهرسقهکا فهر

ته حسین ئیبراهیم دؤسکی

نه که تی و خو هه ما نه بینت ری، لهو نهو ل بهر نائیپن
قان دهسنقیسان خو بؤ مفا وهرگرتن ری نیشا وان
که سان بدهن بیپن بهایی دورستی قان بهرهه مان
دزانن، ژ خو هندهک ژ وان جامیران ری هزر دکهن
ئهف بهرهه مین دهسنقیس وهکی (شوینوارین
فیرعه و نیان!) ل بازاری ب زیر دئینه فرۆتن، لهو
شهرتی وان بی ئیکی نهوه بهریکا وان بیته تریکرن
بهری نهو بهیلن هه تاف ب قان بهرپه ریپن زهر بکهفن
! و د نه نجام دا هژمارهکا نه یا کیم ژ بهرهه می
ئه دبیین مه بیپن مه زن د پهرتو کخانه بیپن تاییهت دا د
بن توژی فه ما هه تا پشتی مرنا خودانان د گهل
گلیشی هاتیه هاقیتن، یان ری ژ بهر کاودانین
کوردستانی بیپن سهخت هاتیه سوئن و بهرزه کرن ..
ویا ژ من فه دهمه لایین دهسهلات د دهستی دا
هزرهکی ل فی (ئحتکاری) بکهن، و قان رهنگه

دهمی بهری من ب گوئارا سهیدا (عبد الرقیب
یوسف) ی کهفتی نهوا د هژمارا (۳۷) یدا ژ کوئارا
پهیف بهلاقبوی، ل دؤر شهرجا مهلا ( )
عهبدسسهلامی جزیری (ل سهر دیوانا شاعر
نافدار مه لای جزیری، دو مهسهله هاتنه سهر هزرا
من، ئیکی په یوهندی ب کولتوری مه یی کوردی ب
گشتی فه هیه، ویا دی پتر په یوهندی ب من فه
وهکی کهس وقه ناعهت هیه ..

یا ئیکی: فه کۆلهر ونقیسه ریپن خویانی و بیانی ری
گهلهک جاران دهمی ل دؤر بهرهه م وشوینوارین مه
بیپن کولتوری و نهدهبی دگه ریپن گارندهیا وان یا
سهرهکی نهوه گهلهک (مهلا) و (سهیدا) بیپن
دانهیپن دهسنقیس ژ قان بهرهه مان ل نک ههین وه تی
دگههن نهف دهسنقیسین ل نک وان ههین میراتهکی
پیرۆزه ژ باب وکالان گه هشتی دقت کهس دهست

به‌رهمان ب شيوهيه‌كي يان ئيكي دي ژ دهستين
شان كه‌سان بيننه‌ دهر و ل په‌رتوكخانه‌يه‌كا گشتي
بدانن دا ههمي فه‌كوله‌ر مفاي ژي وهر بگرن .. وه‌كي
كول وه‌لاتين خه‌لكي ژي ههي !

يا دووي : پشتي بو من مسوگه‌ر بووي كو
سه‌رده‌ري د گه‌ل مه‌سه‌لا (ره‌خني) د مه‌يدانا مه‌يا
ره‌وشه‌نبيري دا نائيته‌ کرن كو ئه‌و ريكه‌كه‌ بو
گه‌هشتنا راستي ودياركرنا وي ، به‌لكي پتر
جاران ئه‌و ريكه‌كه‌ بو خو دياركرن وشكاندنا بي
به‌رانبه‌ر .. ئه‌فه‌ ده‌مه‌كي نه‌ بي كي‌مه‌ من ده‌ستي ژ
رهد وبه‌ده‌لاني (وبه‌رسفدانا په‌خنه و په‌خنه‌گران
كي‌شاي ، چونكي ئه‌زل وي باوه‌ري مه‌ كويا
دورست ئه‌وه‌ مروف ل دويف شيانين خو يا د
(هنبانكا) خو دا پيشكيش بكه‌ت ، ورژ كه‌فيلن كو
مروفي خزمه‌ت كرى و بي نه‌كري ژيك فافيرن .

وپشتي فان هه‌ردو هزرين كورت من دقيت بيژم:
ده‌مي من گوتارا سه‌يدايي (عبد الرقيب) يا ناقبوري
خواندي، وئه‌گه‌ر ئه‌ز د ناف سوحبه‌تي دا نه‌بامه‌ دا
هزر كه‌م ئه‌فه‌ به‌حسي كتيبه‌كي يه‌ سه‌يداي ب
ده‌هان سالان فه‌ خو پيقه‌ وه‌ستانديه‌ هتا نفيسي
وبه‌ره‌فكري پاشي هنده‌ك بي وژدان بين هاتين و
ب سه‌خته‌ فه‌ ئه‌و كتيب يا ژ ناف ده‌ستين وي ئينايه
دهر و ب نافي خو چاپكري وزه‌حمه‌تا وي ههمي يا د
به‌ر نافي دا به‌رداي، به‌لي چونكي ئه‌ز ب خو د ناف
سوحبه‌تي دا بووم ئه‌ز ژ گوتارا سه‌يداي
عه‌جيبگرتي مام، و چونكي سه‌يدايي (عبد الرقيب)
پتر ژ جاره‌كي گوتييه‌ ودوباره‌كريه‌ كو : نافي)
تحسين دوسي) ل باتي نافي من ل سه‌ر كتيب
نقيسيه‌ .. ويو ئه‌مانه‌تا علمي دقيا (تحسين) ب قي
كاري رازي نه‌ببا هتا ره‌زه‌امه‌نديا من وه‌رگرتبا ،
به‌لكي وي ئه‌فه‌ كر نه‌ ژ به‌ر چوب تني ژ به‌ر هندي
نه‌بي دا نافي وي بكه‌في سه‌ر شه‌رحا مه‌لا

عه‌بدولسه‌لام له‌باتي نافي من !!

وحه‌تا كو سه‌يدايي هيژا من وده‌زگه‌ها
سپيريژ فيري ئه‌مانه‌تا علمي و نوصوليڤن
نقيسيني بكه‌ت ئه‌و ل دويمه‌يا گوتارا خو
(ميساله‌ك ژ ئه‌مانه‌تا علمي) بو مه‌ هه‌ردووان
فه‌دگيرت ..

ويو هندي كو خوانده‌فان ب هه‌ردو لايين مه‌سه‌لي
ئاگه‌هدار بيت دا بشيت (حوكمي) خو بده‌ت، ئه‌ف
چهد راوه‌ستانين كورت د گه‌ل گوتارا سه‌يداي مه‌
هه‌بووينه‌ :

سه‌يداي ب گوتارا خو دقيت خوانده‌فاني وه‌ تي
بگه‌هينت كو شه‌رحا مه‌لا عه‌بدسه‌لامي ل سه‌ر
ديوانا جزيري (خزينه‌يه‌كا به‌رزه‌ بوو) ئه‌فه‌ (٣٠)
ساله‌ ئه‌و ل دويف دگه‌رييت هه‌تا ب سه‌ر هلبووي
وشيای فوټوكوي بكه‌ت ب ننيه‌تا چاپكرني دا وندا
نه‌بت و ژ نه‌مانني رزگار ببت .. به‌لي من دقيت
سه‌يداي پشت راست بكه‌م كو فوټوكوي في كتيب
پر بها ل نك وي ب تني نينه‌، به‌لكي هنده‌ك دانه‌بين
وي ل نك هنده‌ك كه‌سپين دي ژي ژ خه‌مخورين
به‌ره‌مي سه‌يدا مه‌لا عه‌بدسه‌لامي هه‌نه‌، و ئه‌و ژي
ديژن: بنه‌مالا ره‌حمه‌تي مه‌لا عه‌بدسه‌لامي
ده‌ستويريا چاپكرنا كتيب ي يا دايه‌ مه‌، و بو ديروك
دي بيژم : ل وان روژين مه‌ ده‌ست ب كاري د كتيب
مه‌لا عه‌بدسه‌لامي دا كرى ، هه‌فالي مه‌ بي نفيسه‌ر
عارف زي‌ره‌فاني ل هه‌فليري گوتيه‌ من: ده‌سنقيسا
شه‌رحا مه‌لا عه‌بدسه‌لامي ل نك من هه‌يه‌ ، ومن
ده‌ستويري ژ بنه‌مالا وي وه‌رگرتيه‌ كو ئه‌ز ههمي
به‌ره‌مي مه‌لا عه‌بدسه‌لامي چاپ بكه‌م ، وئه‌گه‌ر
ئه‌زي خه‌له‌ت نه‌بم وي گوت : من مافي چاپي ژ
بنه‌مالا مه‌لا عه‌بدسه‌لامي كريه‌ .. له‌و ب ياري فه‌
گوت : ئه‌گه‌ر ئه‌ز حه‌ز بكه‌م ئه‌ز دشيم مه‌نعا هه‌وه
بكه‌م ژ چاپكرنا كتيب ي ، به‌لي يا گرنگ ئه‌وه‌ كتيب

دیته چاپکرن نه ز پئی رابیم یان ئیکئی دی .
 ونه گهر نه ژ بهر هندی با کو مه هزر دکر
 نارمانجا سهدایی عبد الرقیب ژی ب تنی نه وه کتیب
 بهیته چاپکرن و ژ نه مانئ رزگار ببت .. نه م دشیاین
 دانهیا کاک عارف زیره فانی ژئی وهرگرین وچاپا خو ل
 بهر وی بهر ههف بکهین .
 وهکی بهری نوکه ژی من گوئی : سهدایی عبد
 الرقیب پتر ژ جههکی ب صهراحت دبیزت
 تهحسینی ناغئی خو ل باتی ناغئی من دانایه .. و ب
 راستی نه ز د قئی گوئنا وی نه گه هشتیمه ! نه گهر
 وی گوئبا : نه و کارئ من ل بهر بوو نه ز ب باشی پئی
 رابیم تهحسین ب خرابی پئی رابوویه ، گوئنا وی دا یا
 روهن بت ، یان نه گهر وی گوئبا : دغیا ناغئی من ژی
 ل سهر کتیب بایه ، گوئنا وی دا یا ئاشکهره بت ،
 بهلی ناغئی من ل باتی ناغئی وی بت .. مهعنا وی نه وه
 وی بو بهر هه فکرن کتیب کارهکی کری و من ب
 شریکاتی د گهل ده زگه ها سپیریز فیلبازی یا ل وی
 کری ومه ناغئی وی بی هافیتی وناغئی خو ل جهی
 ناغئی وی دانایه ، بهلی ب ئعترافا سهدای نهف
 چهنده نه بوویه .

همه می کارئ سهدای نه و بوو نه و شیا فوئوکوپیا
 دهسنقیسا کتیبی ب دهست خو بیخت و راسته نهفه
 کارهکی ب ساناهی نه بوویه ودقیت ماندیوونا وی د
 قئی چهندی دا نه ئیته ژبیرکرن ، وپشتی دهسنقیس
 گه هشتی وی نه و گه هانده ده زگه ها سپیریز و بو
 چاپکرنی پیشکیشی وان کر ، و ژ بهر کو سهدایی
 عبد الرقیب دهسنقیس بی راکرن وتازه نفیسین
 وتهعلیق وپیشگوئن وپاشگوئن گه هاندبوو ده زگه هی ،
 و ژ بهر که فنی ونه خووش خوینیا دهسنقیسی ،
 سهدایی (موئه یه د) داخواز ژ من کر نه ز کتیبی بو
 چاپی بهر ههف بکه م وچونکی من ووی هردووان هزر
 دکر مه خسه دا سهدایی عبد الرقیب ب تنی نه وه

کتیب چاپ بیت و بگه هته دهستی خوانده فنانان نه ز
 ب کارئ بهر هه فکرن کتیبی رابووم ، و نه و کارئ من
 د کتیبی دا کری - وهکی د دهسنقیسا کتیبی دا ل بی ( )
 ۷) هاتی - نهف چهنده بوو:

۱ - راکرن دهقی ژ دهسنقیسی .
 ۲ - هه فبه راکرن دهقا شعرین جزیری د گهل
 هندهک دانه یین دی یین دهسنقیس وچاپکری
 و دیارکرن جوداهیان ل دههمه نان بو دهوله مه ندرکرن
 بابتهی .

۳ - ته خریجا ئایهت وحه دیسان ودانه ناسینا وان
 که سین کو ناغین وان د کتیبی دا هاتین .

۴ - نفیسینا په یغین شروقه کری ب رینقیسا مه
 یا نوی د گهل هیلانا رینقیسا که فن ژی یا مه لا
 عه بدسه لامی کتیب خو پئی نفیسی ، دا ل بهر
 خوانده فانی نوی ب ساناهی بکهفت .

۵ - دانه ناسینا مه لایی جزیری ومه لا
 عه بدسه لامی ژی ل سهرئ کتیبی د دوفه صلین
 کورت دا بو هندی دا خوانده فنان ب ژینا وان یی
 ئاگه هدار بت .

۶ - نفیسینا پاشگوئنه کا کورت ل دور
 هه فبه راکرن قئی شهرحی د گهل شهرحا زفنگی بو
 هندی دا خوانده فنان پشت راست ببت کو زفنگی
 شهرحا مه لا عه بدسه لامی نه دزیه وهکی دهاته
 گوئن .

نهفه نه و کار بوو بی نه ز پئی رابویم .. و د کتیبی
 دا - د ناف دا نه ل سهر جلدی - ناغئی من نه ل باتی
 ناغئی سهدایی عبد الرقیب ! یی هاتیه دانان ل بن
 ناف ونیشانی : (ضبط النص وعلق علیه) ، و ل
 پتر ژ جههکی من ژی وده زگه ها سپیریز ژی
 ئاشکهره کریه کو کتیب ب ریکا سهدا (عبد الرقیب
 یوسف) یا گه هشتیه مه ، لهو قهنجیا به لافکرن وئ
 بو وی دزفرت .. وهر چاوا بت کتیب یا مه لا

عەبدسەلامیە نە یا منە ونە یا عبد الرقیبە .. فئیجا
بۆچی ناڤی من ل باتی ناڤی وی هاتیە دانان؟!
و تشتی دی یی سەیدایی عبد الرقیب د گۆتارا
خۆ دا تەئکیدیی ل سەر دکەت ئەفەیه، کو وی ل بەر
بوو شەرحا مەلا عەبدسەلامی و یا زفنگی
بەرامبەر هەف بکەت دا ئیسبات بکەت کو ئەو
هەردو شەرەح نەئیکن ویی دووی ژ یی ئیکێ نەدزیە
، ودبیزت : کارەکی هۆسا وختەکی گەلەک پی
دڤیت وپۆیستی ب نفیسینا (۲۰ - ۳۰) بەرپەرانه
، و دیارە ب هزرا سەیدای ئەگەر ئەو نەبت کەسەک
نەشیت ب فی کارەوی راببت ، لەو تەحسینی
نەحەقیەکا مەزن کریە دەمی ئەف (فکەر) ژ وی
دزی و ب رەنگەکی نە ژ هەژی خۆ ب فی کاری فە
کری بی دەستویری ژ وی بخوازت ! و ئەز دبیزم:
سەیدایی عبد الرقیب - وەکی هەر کەسەکی دی -
ماف هەیه د هلسەنگاندنا خۆ دا بۆ وی کاری مە د
کتیبی دا کری بۆ هندی بچت کو ئەو کارەکی نە
زەروریه ، وچو تشتین نوی تیدا نین ، و مە ریز
وئحترام بۆ هلسەنگاندن وپۆچونا وی هەیه ..
بەلی ب هزرا من تشتی نە رهوا ئەو ئەو قەبویل
نەکەت کەسەکی دی ژبلی وی هەقبەرکرنی د ناڤهرا
شەرحا مەلا عەبدسەلامی وزفنگی دا بکەت ،
حەتا ئەو ب خۆ ب فی کاری راببت ، و هەژیە بیژین

: دەزگەها سپیریژ ل بەرپەری ئیکێ ژ کتیبی سۆز
دایە سەیدای کو هەر رۆژەکا ئەو تشتەکی دەربارەوی
کتیبی بنفیسست وڤیرا بگەهینت دەزگەه دی ب
چاپکرنا وی رابت چ ب رەنگی کتیبەکا سەریخۆ ، چ
ژی د گەل چاپا بەیت یا کتیبی، وپشتی دو سالان ل
شوینا سەیدا گۆتتا خۆ ب جە بینت و نفیسینا خۆ
یا (۲۰ - ۳۰) بەرپەر بەرەف بکەت و بگەهینتە
دەزگەهی دا بزانت کانێ کاک موئەبەد دی د سۆزا
خۆ دا یی ب وەفا بت یان نە ، وکانی دی گۆتتا خۆ
ئەو د پیشیا کتیبی دا نفیسی ب جە ئینت یان نە ،
من گۆت پشتی دو سالان ژ دەرکەفتنا کتیبی ژ نوی
وی (سی پەری ونیف) نفیسین بۆ هندی دا دبیزت:
ئەگەر ژ بەر وی کاری سەختە نەبا یی موئەبەدی
وتەحسینی د گەل من کری ئەز دا هۆ و هۆ کەم .. !!
و ل دویمایی دی دبیزم : ئەگەر سەیدایی عبد
الرقیب بخوازت ئەزێ ئامادەمە دەفا کتیبی یا
راکری ژ دەسئفیس ب ترسی فە ویی ئەو کاری ( )
نە زەروریه (یی من تیدا کری ناڤی خۆ ژ سەر
راکەم و ل سەر (قورصەکی کۆمپیۆتەری) بۆ وی
بهنیزم ، دا ئەو کاری خۆ یی وی ل بەرە د کتیبی دا
بکەت لی زیدە بکەت و د چاپەکا دی یا ژ هەژی دا
بەلاف بکەت ، وپشتی هنگی حوکم ل سەر چاپا مە
ویا وی بلا بۆ خواندەفانان بت!

